

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Lappeenrannan seudun liikenneturvallisuuustavoitteet ja liikenneturvallisuuustyön painopisteet

Lappeenrannan seudun liikenneturvallisuuussuunnitelmat

Visio ja määrälliset tavoitteet

- taustalla valtakunnalliset ja alueelliset tavoitteet

Lappeenrannan seudun liikenneturvallisuusvisio

- Kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.
- Liikkuminen on vastuullista ja turvallisuushakuista.

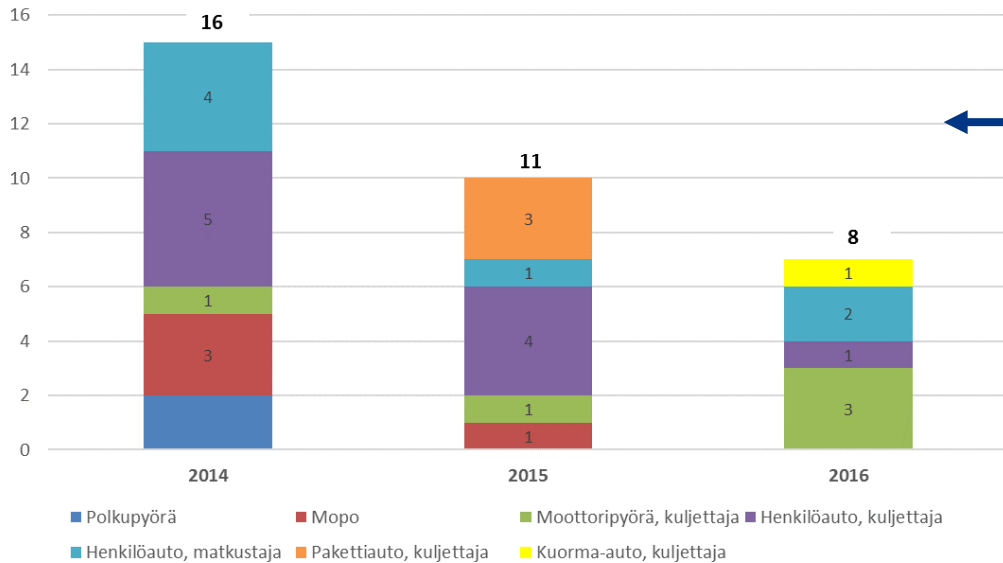
Lappeenrannan seudun määrälliset liikenneturvallisuustavoitteet vuoteen 2025

- Ei liikennekuolemia.
- Vakavasti loukkaantuneiden määrä vähenee noin 70%.
  - pelastuslaitoksen Pronto: enintään 7 vakavasti loukkaantunutta.
  - virallisessa tilastossa vuodesta 2014 alkaen, kriteerinä MAIS 3+ (EU:n suositus, jäsenmaiden yhteinen), määrän seuranta Pronton rinnalla.
- Kaikkien loukkaantuneiden määrä vähenee kolmannekseen.*
  - enintään 60 loukkaantunutta

* Vuoden 2010 / keskiarvon 2009-2011 tasosta

Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneet, virallisessa tilastossa Lappeenrannan seutu

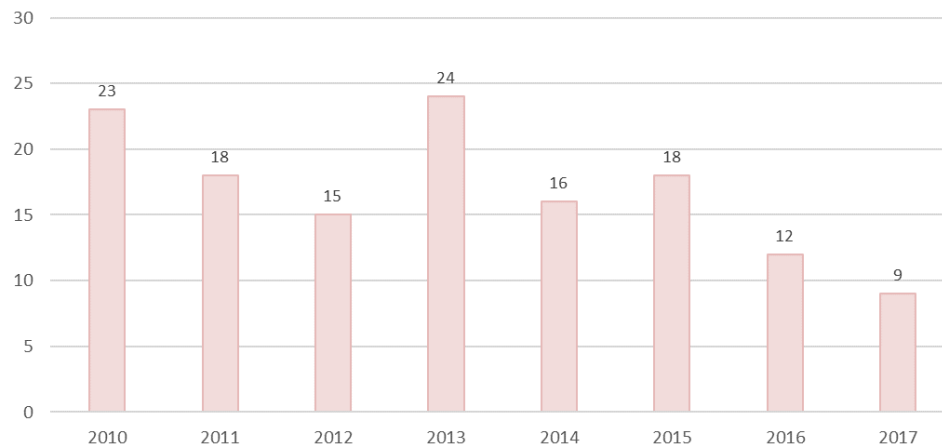
MAIS3+: Vakavimman diagnoosin AIS-arvo suurempi tai yhtä suuri kuin 3

AIS-luokka	Vakavuus	Esimerkit
1	vähäinen / lievä (minor)	Esim. naarmut, mustelmat, pintahaavat, 1–9 % palovammat, päänsärky lievän aivotärähdyksen merkinä.
2	kohtalainen (moderate)	Esim. syvämmät haavat, laseraatiot ja ruhjeet, pieni hermovaurio, lyhyt kestoinen tajuttomuus aivotärähdyksen merkinä, 10–14 % 2–3 asteen palovammat, pienten luiden hyväasentoiset murtumat.
3	vakava (serious)	Esim. kudostepeämät, suurten luitten murtumat, pienehköt amputaatiot, pienten luiden avomurtumat, yli tunnin kestävä tajuttomuus, 15–24 % 2–3 asteen palovammat.
4	vaikea (severe)	Esim. useat tai suurten luiden avomurtumat, tärkeiden sisäelinten vauriot, raajojen menetykset, 1–24 tunnin tajuttomuus, 25–34 % palovammat.
5	kriittinen / henkeä uhkaava (critical)	Esim. vaikea kallon murtuma, aivoruhje, 24 tunnin tajuttomuus, keuhkon, maksan, pernan tai munuaisten merkitsevä repeämä, useat pitkien luitten avomurtumat, suurten verisuonten vammat, 35–89% palovammat.
6	kuolettava (maximum)	Esim. pään murskautuminen, aortan täydellinen katkeaminen, sydänrepeämä, sisäelinten murskautuminen, >90% palovammat.

PRONTO: Vakavasti loukkaantunut on henkilö, jolla on

- vamma, joka vaatii yli 48 tunnin mittaista sairaalahoitoa ja joka on aloitettu enintään seitsemän päivän kuluessa vamman saamisesta
- luunmurtuma (lukuun ottamatta yksinkertaisia murtumia sormissa, varpaissa taikka nenämurtumaa)
- vakavaa verenvuotoa tai vakavia hermo-, lihas- tai jännevammoja.
- sisäelinvammoja
- toisen ja kolmannen asteen palovammoja tai palovammoja, joissa ihosta yli 5 % on palanut
- tartuntaa aiheuttaville aineille altistumisesta aiheutunut tulehdus
- säteilyvamma tai
- syövyttävälle tai myrkyllisille aineille altistumisesta aiheutunut vamma.

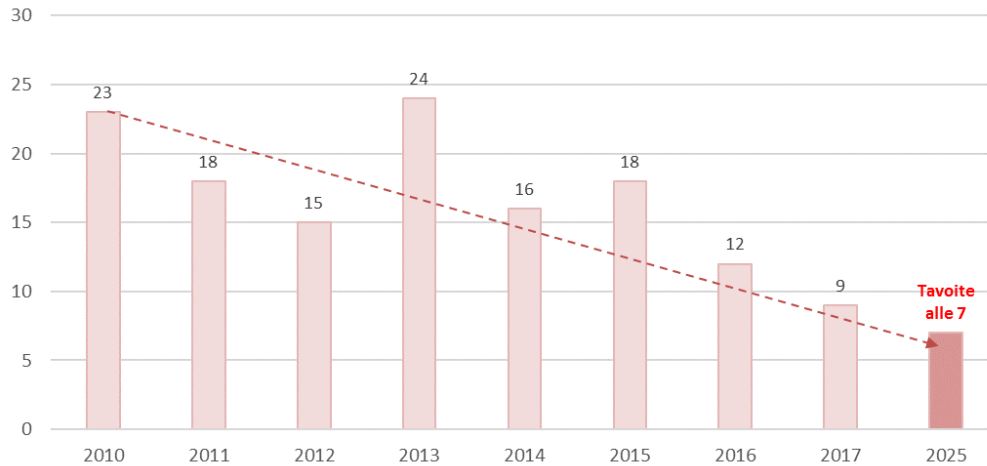
Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneet, Pronto (pelastuslaitos) Lappeenrannan seutu

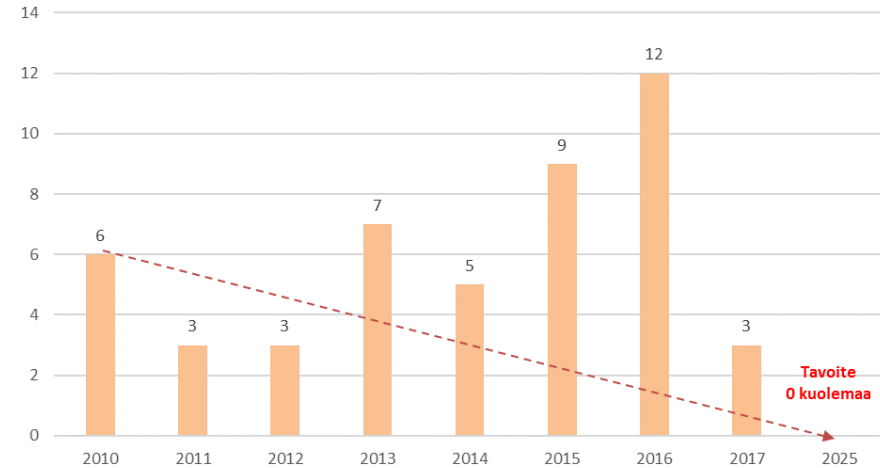

Määrälliset tavoitteet kuvina

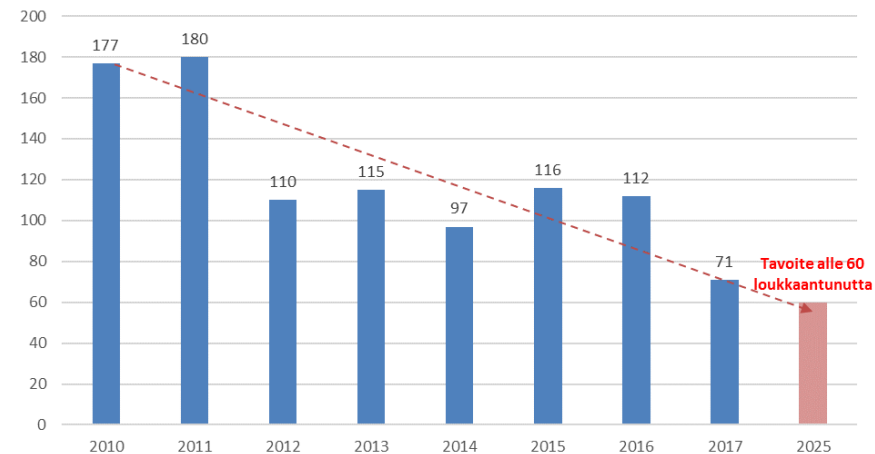
Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneet, Pronto (pelastuslaitos)
Lappeenrannan seutu

Tieliikenteessä kuolleet, Lappeenrannan seutu

Tieliikenteessä loukkaantuneet, Lappeenrannan seutu

Liikenneturvallisuustyön seudulliset painopisteet

- **Vanhempien ja muiden aikuisten esimerkin** korostaminen liikennekasvatuksessa.
- **Perusta ja rakenteet kuntoon**; ryhmien aktiivinen toiminta ja laaja-alainen liikenneturvallisuustyö käyntiin kaikissa kunnissa.
- **Painotetaan vastuullisen liikkumisen teemoja:**
  - ylinopeudet, piittaamattomuus, suojateiden kunnioittaminen, tarkkaamattomuus, turvalaitteiden käyttö, ajoterveys.
- **Mopoilijat**
- **Viisaan liikkumisen edistäminen** → keinot kuntakohtaisesti
  - viisas liikkuminen vs. turvallisuus: **turvallisen** kävelyn ja pyöräilyn lisääminen, turvallisuus aina kävelyn ja pyöräilyn edistämisen rinnalla!

Vanhempien ja muiden aikuisten esimerkin korostaminen

- Kyselytulosten hyödyntäminen liikenneturvallisuustyössä (esim. vanhempainillat), vanhempien ja muiden aikuisten haastaminen esimerkinnäyttäjiksi.
- Vanhempainyhdistysten aktivoiminen esimerkinnäyttäjinä.
- Tiedottaminen esimerkiksi liikenneturvallisuustyöryhmän nimissä. Liikenneturvallisuustyöryhmä sitoutuu ensimmäisenä esimerkinnäyttäjäksi.
- Työkäisten liikennekasvatus; työpaikat, yleinen kampanjointi asukkaiden suuntaan, Liikenneturvan työliikenne-projektin hyödyntäminen.
- Päätäjien haastaminen esimerkinnäyttäjiksi esim. turvalaitteiden käytössä.
- **Vanhemmat oppilaat / oppilaskunnat toimivat myös esimerkkinä pienemmille.**
- Sosiaalisen median hyödyntäminen viestinnässä.
- Jatkuvaa tiedotusta vanhempien suuntaan Wilman kautta eri vuodenaikaan sopivin teemoin.

Erityisesti lasten kanssa liikkussa / ajaessa:

- En aja ylinopeutta.
- En hermostu ratissa.
- Kunnioitan muita tielläliikkuja.
- Ajan ja ylitan tien vain vihreän valon palaessa.
- Noudatan liikennesääntöjä.
- Käytän pyöräilykypärää, heijastinta ja turvavyötä. Lapsella turvaistuin.
- Annan tilaa suojatietä lähestyvälle jalankulkijalle.
- Pysäköin oikein.

Perusta ja rakenteet kuntoon

- Suunnitelman valmistumisen jälkeen varmistetaan ryhmien aktiivinen toiminta ja laaja-alainen liikenneturvallisuustyön jatkaminen/aloittaminen kaikissa kunnissa.
- Tarpeen mukaan tueksi liikenneturvallisuustoimija.
- Ryhmien säännöllinen kokoontuminen 2-4 kertaa vuodessa.
- Jokaisessa kokouksessa sovitaan konkreettisia toimenpiteitä.
- Pidetään asukkaat ja päättäjät tietoisena liikenneturvallisuustyöryhmän toiminnasta – osallistetaan, tiedotetaan, haastetaan erilaisilla teemoilla.
- Kannustetaan jäseniä hyödyntämään ryhmää liikenneturvallisuusongelmien käsittelyssä ja keskustelussa.
- Jokainen tuo oman panoksensa ryhmään; liikenneturvallisuustyön tilannekatsaus hallintokunnittain/organisaatioittain jokaisessa kokouksessa.
  - mahdollisesti kokouspaikan kierrättäminen eri hallintokunnissa (koulu, päiväkot, nuorisotalo jne.)
- Liikenneturvallisuustyöryhmän ja henkilöstön osaamisen varmistaminen, säännölliset henkilöstökoulutukset.
- Kolmannen sektorin kytkeminen mukaan liikenneturvallisuustyöhön.

Liikenneturvallisuustyöryhmien toimintamalli ja vuosikello

Talvi - teemat

- Pystyssä pysyminen/liukuesteet
- Ennakoiva ajo
- Aura-auton kohtaaminen
- Moottorikelkat
- Talvipyöräily

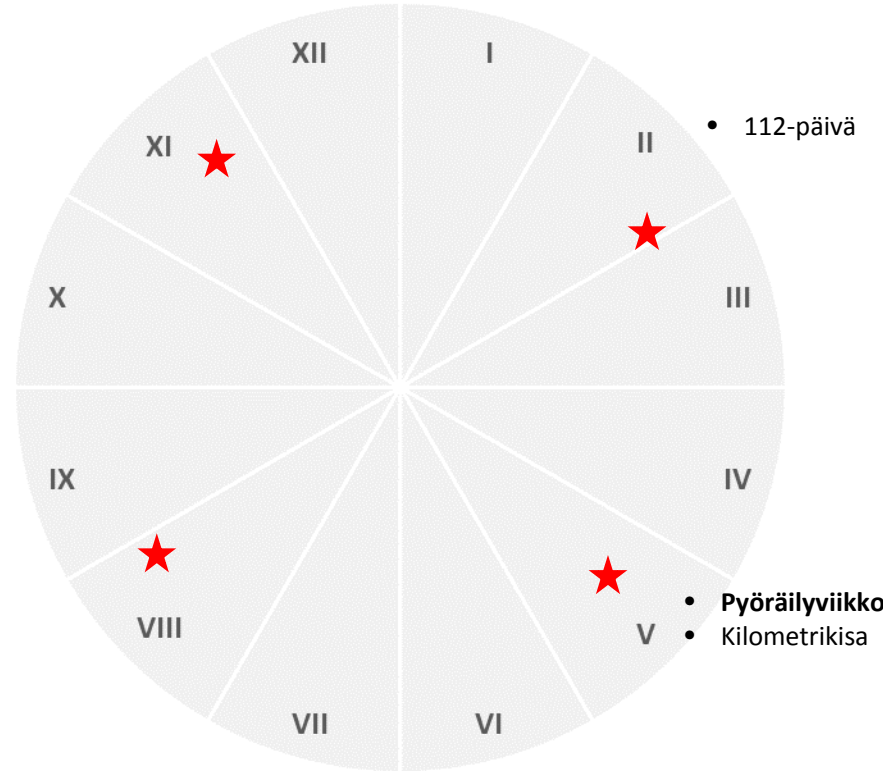
- Koulujen kilometrikisa
- Askeleet kampanja
- **Heijastinpäivä**
- Energiansäästöviikko
- **Vanhustenviikko**
- Nuorisotyön viikko

- **Liikenneturvallisuusviikko**
- Fillarimestarikilpailu
- **Liikkujan viikko.**
- Liikennekuolematon päivä

Syksy - teemat

- Koulutien turvallisuus
- Suojatieturvallisuus
- Näkyminen
- Hirvet

★ **Liikenneturvallisuustyöryhmien kokoukset**
2-4 kertaa/vuosi

Kevät - teemat

- Kävely, pyöräily
- Suojatieturvallisuus
- Mopoilu
- Ajonopeudet
- Tarkkaamattomuus
- Sähköiset liikkumisvälineet

Kesä - teemat

- Ajonopeudet
- Rattijuopumus/päihteet liikenteessä
- Mönkijät
- Väsymys
- Lomaliikenne

Painotetaan vastuullisen liikkujan teemoja

- Keskeiset teemat: ylinopeudet, piittaamattomuus, suojateiden kunnioittaminen, tarkkaamattomuus, turvalaitteiden käyttö, ajoterveys.
- Koskee kaikkia ikäryhmiä painottuen seuraavasti:
  - Lapset: turvalaitteiden käyttö, tarkkaamattomuus.
  - Koululaiset: turvalaitteiden käyttö, tarkkaamattomuus, piittaamattomuus.
  - Nuoret: ylinopeudet, piittaamattomuus, tarkkaamattomuus, turvalaitteiden käyttö, päihteet.
  - Aikuiset: ylinopeudet, piittaamattomuus, tarkkaamattomuus, turvalaitteiden käyttö, päihteet (erityisesti rattijuopumus), esimerkkinä toimiminen.
  - Iäkkäät: turvalaitteiden käyttö, ajoterveys.
- Liikennekasvatuksen keinoina kampanjointi, tapahtumat, tiedottaminen, kouluttaminen.
- Vastuullisen liikkumisen tukeminen myös liikenneympäristön ratkaisuin
  - Suojateiden sijainti ja rakenteet, valaistus.
  - Ajonopeuksien hillitseminen ja nopeusrajoitusten tukeminen rakenteellisesti (mm. ajoväylien kaventaminen, hidasteet, nopeusnäytöt, heräteraidat).
  - Liikenneympäristön selkeys.

Toimintavinkkejä – vastuullinen liikkuja

Oppitunnit/tietoiskut vastuullisen liikkumisen teemoista kouluissa osana koulujen arkea, tietoa ja toiminnallisia harjoituksia	Turvalaitteiden käyttö, tarkkaamattomuus, piittaamattomuus, liikennesäännöt, Toimintamalleina #rohkee, ennakoitu katumus, valintatunneli, Kahoot! Learning Gamen hyödyntäminen. Liikenneturvan kouluttajien hyödyntäminen sekä opettajat omatoimisesti.
Koko koulun tapahtumat	Rastipisteet eri aiheista yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa (Liikenneturva, poliisi, pelastuslaitos, järjestöt). Oppilaat kiertävät päivän aikana kaikki rastit.
Säännöllistä turvalaitesurainta kunta- tai koulukohtaisesti oppilaiden toimesta Kypärää eniten käyttävän luokan palkitseminen	Turvalaitteiden käyttöasteen laskenta osana oppituntia tai oppilaskunnan toimesta liikennekasvatuksen ohella tuotetaan seurantatietoa.
Lasten kuljettaminen autossa	Liikenneturvan kouluttajavierailut perhekahviloissa ym.
Koko kunnan laaja-alaiset kampanjat, päättäjät ja liikenneturvallisuustyöryhmä veturiksi	Valmiit toimintamallit mm. Sinä teet suojatien, tarkkaamattomuus, näkymistempaukset.
Lehtijuttuja paikallislehteen vastuullisen liikkumisen teemoista	Turvalaitteiden vaikutus, ajoterveys ja ikääntymisen vaikutus liikenteessä selviytymiseen, ajonopeuden vaikutus onnettomuuksiin (liitetään mahdollisesti paikallisia nopeusnäytön mittaustuloksia), tarkkaamattomuus.
Yleisöluennot (ajo)terveydestä	Liikennelääkäri, geriatri; aiheena laajemmin hyvinvointi, sairaudet, lääkkeiden vaikutukset, ajokunto
Liikenneturvan iäkäswebinaarien tallenteiden hyödyntäminen paikallisesti	Asiantuntijaluentojen katsominen tallenteelta ja paikallinen keskustelu kouluttajan johdolla eläkeläisten kerho- ym. Kokoontumisissa. Aiheina iäkkäiden liikkuminen ja liikenneturvallisuus, ajoterveys ja autoilu sekä tulevaisuuden liikkumispalvelut.
Vastuullinen liikkuminen mukaan aiheena kunnan muihin tapahtumiin	Markkinat, kesätapahtumat, messut, konsertit.

Mopoilijat

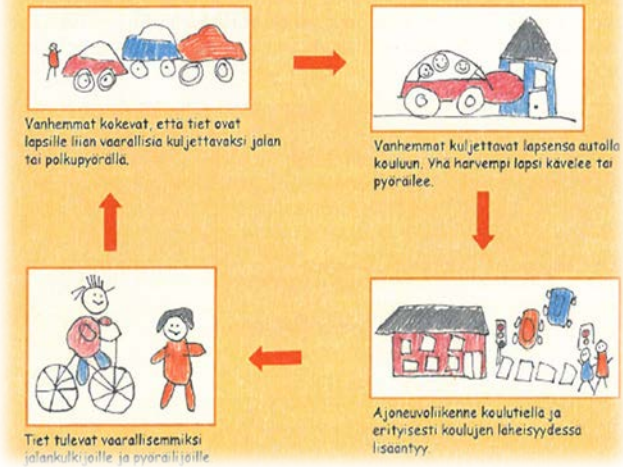
- Säännölliset mopo-oppitunnit keväisin esim. 8.-luokkalaisille.
  - sisältönä säännöt, käyttäytyminen ja varusteet, virittämisen seuraukset, mopon paikka ja turvalliset reitit.
- Moporeitit loogisiksi ja turvallisiksi ja reiteistä keskustelu mopoilijoiden kanssa.
- Mopoilu ja mopon virittäminen aiheeksi yläkoululaisten vanhempainiltoihin säännöllisesti. Lisäksi tiedotusta mopoasioista Wilman kautta.
- Tiedottaminen, lehtijuttuja.
- Yhteydenpitoa ja keskustelua nuorten ja heidän vanhempiansa kanssa.
- Mopotallitoiminta.
- Hallitut mopomiitit.
- Keppiä ja porkkanaa yhteistyössä poliisin kanssa.
  - Moporatsiat.
  - Palkitseva valvonta; palkitaan hyvin käyttäytyviä mopoilijoita joiden mopo on kunnossa.
- Myös traktorit, mönkijät ja moottorikelkat huomioidaan liikennekasvatuksessa.

Viisaan liikkumisen edistäminen

- Kuntakohtaiset keinot kunnan koosta ja ympäristöstä riippuen.
- Turvalliseen koulumatkakävelyyn ja -pyöräilyyn kannustaminen ja saattoliikenteen vähentäminen. Vanhemmat mukaan (kuljettamisen negatiivinen kierre)!
- Turvalliseen työmatkakävelyyn ja -pyöräilyyn kannustaminen.
- Kampanjointi kuntatyönantajana ja asukkaiden haastaminen mukaan. Päätäjät esimerkkinä.
- Kimppakyytijärjestelyjen tukeminen ja siihen kannustaminen.
- Kävelyn ja pyöräilyn tukeminen liikenneympäristön ratkaisuin; turvalliset väylät ja tienlytykset siellä missä on suurin potentiaali, ympäristön viihtyisyys ja houkuttelevuus, levähdysmahdollisuudet.
- Yhteistyö pyöräilyjärjestöjen kanssa, osallistaminen.
- Suunnitelmien auditointi, näkökulmina kävely ja pyöräily sekä esteettömyys
- Pyöräpysäköintimahdollisuudet taajamissa ja liityntäpysäkeillä.
- Yhteiskäyttöpyörien hankinta työntekijöiden käyttöön (kuntatyönantajat).
- Hyödynnetään [liikkumisen ohjauksen valtionavustusta](#).

Kuva: Lasten näkökulma tienpidossa,
Esiselvitys. Tiehallinnon selvityksiä 53/2002.

Seurantamittareita

Tavoite	Mittari	Lähde
Liikenneonnettomuuksien vähentäminen – määrälliset tavoitteet	Tieliikenteessä <ul style="list-style-type: none"> - kuolleet - vakavasti loukkaantuneet - kaikki loukkaantuneet	Tieliikenneonnettomuustilasto, Pronto
Liikenneturvallisuuksien rakenteet ja aktiivisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmän kokoontuminen ja jäsenten osallistumisaktiivisuus - Tapahtumien määrä - Näkyvyys mediassa (lehti, some ym.)	Liikenneturvallisuuksien toiminta/muistiot Liikenneturvallisuuksien toiminta/muistiot Mediaseuranta
Vastuullinen liikkuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Turvalaitteiden käytön seuranta - Liikennenerikosten ja -rikkomusten määrä - Ylinopeutta ajavien osuus liikennevirrassa	Liikenneturvan seurannat, kuntakohtaiset laskennat Poliisin tilastot Nopeusnäyttöjen keräämät tiedot
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> - kulkumuoto-osuuksien seuranta maakuntatasolla - Kävelyä ja pyöräilyä edistävien kampanjoiden/erillisprojektien määrä - Kävely- ja pyöräilyolosuhteita parantavien liikenneympäristötoimenpiteiden määrä	Henkilöliikennetutkimus sekä mahdolliset paikalliset kyselyt Liikenneturvallisuuksien toiminta/muistiot Liikenneturvallisuuksien toiminta/muistiot
Mopoilijoiden turvallisuuden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> - mopo-onnettomuuksien ja mopoilijoiden henkilövahinkojen määrä - mopoilijoille suunnatun liikennekasvatustoiminnan määrä - viritettyjen mopojen osuus ratsioissa	Tieliikenneonnettomuustilasto Liikenneturvallisuuksien toiminta/muistiot Poliisi / koulut